

ønske at sende deres børn på efterskole i 16—17-års alderen. Men selv om forældrene ikke ønsker selv at påtage sig ansvaret for undervisningspligtens senere opfyldelse, kan manglende udvikling eller lignende årsager være anledning til, at den udvidede undervisningspligt ønskes udskudt, og sådanne omstændigheder skal derfor kunne bevirke en udsættelse af undervisningspligten, normalt dog kun med et enkelt år. Det påhviler nævnet at have opmærksomheden henvendt på undervisningspligtens senere opfyldelse.

Da en heldig gennemførelse af en sådan udvidet undervisningspligt har til forudsætning, at et overvejende flertal i kommunen går ind for tanken, anser man det for rettest, at bestemmelsen om indførelse af denne undervisning som en forsøgsvis ordning kun — efter indstilling fra ungdomsnævnet — kan træffes af et kvalificeret flertal inden for kommunalbestyrelsen, og man har i denne henseende fundet $\frac{2}{3}$ af det samlede medlemstal passende.

Som yderligere sikkerhed med hensyn til betimeligheden af, at en kommune indfører en sådan forsøgsordning med undervisningspligt, er det fastsat, at kommunalbestyrelsens beslutning skal godkendes af undervisningsministeriet, samt at ordningen kun kan træffes for indtil 3 år ad gangen. For at understrege det forsøgsmæssige i ordningen skal godkendelse kun kunne meddeles for et begrænset antal kommuner — næppe over 10 — inden for hver af de bestående kommunetyper (købstæder, landkommuner med bymæssig bebyggelse og landkommuner uden bymæssig bebyggelse).

Inden en kommune træffer bestemmelse om indførelse af undervisningspligt efter stk. 3, anser man det for hensigtsmæssigt, at forældrene til de unge, der vil blive omfattet af undervisningspligten, indbydes til et møde, hvor der gøres rede for det planlagte forsøg, og hvor forældrene får lejlighed til at give deres mening om forslaget tilkende.

Ansvaret for undervisningspligtens opfyldelse påhviler forældrene og arbejdsgiverne; de sidstnævnte dog normalt kun på den måde, at de har pligt til at give de unge fri, således at de kan deltage i undervisningen. I tilfælde af forsømmelser håber man gennem adgangen til at indkalde de unge, forældrene eller arbejdsgiverne til møde i ungdomsnævnet at få de pågældende overbevist om nytten af, at de unge deltager i undervisningen; men er den nødvendige forståelse ikke til stede, kan der blive tale om at idømme forældrene bøder i overensstemmelse med folkeskolelovens regler om skolemulter, dog at bøderne størrelse fastsættes af undervisningsministeren, og arbejdsgiveren bøder efter reglerne i medhjælperloven. En forsømmelse fra forældrenes eller arbejdsgiverens side må dog i højere grad bedømmes som svigtende medborgerligt ansvar end belægges med bøder, og man regner med, at den almindelige opfattelse heraf rent faktisk vil virke som den vægtigste tilskyndelse til undervisningspligtens opfyldelse.

Da de erfaringer, der indvindes gennem indførelse af udvidet undervisningspligt i de enkelte kommuner, vil være af stor værdi, og da der sandsynligvis vil blive påført en kommune særlige udgifter, navnlig til administration, i forbindelse med et sådant forsøg, medens det på den anden side vanskeligt på forhånd kan nøjagtigt angives, hvorledes disse ekstraudgifter vil manifestere sig, har man foreslået, at der ydes de kommuner, der indfører en sådan forsøgsundervisning, et *forhøjet* tilskud, beregnet i forhold til *samtlig*e med ungdomsskolen forbundne udgifter. Tilskuddet foreslås ydet af en specielt til dette formål beregnet rådighedsbevilling, hvis størrelse må fastsættes under hensyn til antallet af de kommuner, man finder bør have adgang til at iværksætte forsøgsundervisning. I første omgang kan den måske anslås til ca. 50 000 kr.

Der er enighed i kommissionen om, at dagundervisning må anses for bedre end